

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

XIX. TÜRKİYE MUHASEBE KONGRESİ

***“Geçmiş Deneyimler Işığında
Geleceğin Tasarlanması: Meslekte Yeni Ufuk ve
Açılımlar”***

17-18 Eylül 2014, Ankara

**Ymm. Nail SANLI
TÜRMOB Genel Başkanı**

AÇILIŞ KONUŞMASI

Kurum ve Kurulların Değerli Başkan ve Temsilcileri, TÜRMOB Kurulları Üyelerimiz, Sayın Oda Başkanlarım, Değerli Meslektaşlarım, Çalışma Arkadaşlarım, Basının Değerli Temsilcileri

Öncelikle, TÜRMOB tarafından başkentimiz Ankara'da bugün 19 uncusunu yaptığımız Türkiye Muhasebe Kongresi vesilesi ile sizlerin karşısında olmaktan duyduğum mutluluğu ve heyecanı paylaşmak istiyorum.

Hepinizi şahsım ve TÜRMOB Kurulları adına sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum. Kongrenin Eylül ayında gerçekleştirilmesini aslında bir fırsat olarak görüyorum. Yaz aylarından yeni çıkıyor olmamızın olumlu etkisiyle, tüm enerjimizle **mesleğimizin dünü, bugünü ve yarını** hakkında bilgilerimizi, düşüncelerimizi, planlarımızı ve beklentilerimizi paylaşma şansı bulacağız.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE MUHASEBE KONGRELERİ

Öncelikle Dünya ve Türkiye Muhasebe Kongreleri arasındaki ilişkiyi belirtmek istiyorum.

Dünya Muhasebe Kongreleri esasen 5 yılda bir yapılmaktaydı. Ancak, 2002 yılında Hong Kong'da yapılan Dünya Kongre'sinde alınan karar ile her dört yılda bir yapılması kararlaştırılmıştır.

2006 yılında İstanbul'da yapılan Dünya Muhasebe Kongresi ile birlikte, Türkiye Muhasebe Kongreleri de aynı şekilde 4 yılda bir ve Dünya Kongresinde ele alınan ana temalara uygun olarak gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Bu şekilde 19 uncu Türkiye Muhasebe Kongremiz de 19 uncu Dünya Muhasebe Kongresinin hemen öncesinde yapılmış olmaktadır.

Böyle bir yöntemi seçmemizin amacı, Dünya Muhasebe Kongresinde tartışılacak konuları Ülkemizde de gündeme getirmektir. Öncelikle küresel platformda tartışılan konular hakkında meslek mensuplarımızın da farkındalığının sağlanmasıdır. Ayrıca, bu konulara ilişkin Kongremizde elde edilen görüşler ve ulaşılan sonuçlar dünya muhasebe kongresinde iletilecektir.

Dünya Muhasebe Kongreleri Kısa Tarihçesi

- Dünya Muhasebe Kongreleri, Dünya’da Muhasebenin Olimpiyatları olarak bilinmektedir.
- 1. Dünya Muhasebe Kongresi 1904 yılında ABD’de yapılmıştır.
- Bugüne kadar 18 Dünya Muhasebe Kongresi yapılmıştır.
 - 5’i Amerika kıtasında,
 - 9’u Avrupa kıtasında,
 - 3’ü Asya kıtasında,
 - 1’side Avustralya kıtasında yapılmıştır.
- 1952-2002 yılları arasında beş yılda bir yapılan kongrelerin 21 inci yüzyıla girerken dört yılda bir yapılması kararlaştırılmıştır.
- Bu karar çerçevesinde Kongrelerin dört yılda bir yapılmasına Türkiye’de başlanmıştır.
- Bildiğiniz üzere, 17. Dünya Muhasebe Kongresini TÜRMOB ev sahipliğinde büyük bir katılımı ve coşku içinde 2006 yılında İstanbul’da gerçekleştirdik.
- Kongreye 112 ülkeden yaklaşık 5.000 delege, Türkiye’den ise yaklaşık 1000 delege katılmıştır.
- Türkiye Muhasebe Kongrelerini, ana temaları Dünya Muhasebe Kongreleri ile uyumlu olarak gerçekleştiriyoruz.
- 1957’de toplanan "**Birinci Türkiye Muhasebe Kongresi**" nden başlayarak, TMUD, bu kongrelerin yılda bir kez düzenlenmesini ve bu konuda ilgili kuruluşlar ve üniversitelerle karar birliğine ulaşılmasını sağlamıştır.
- TÜRMOB’un kurulmasından sonra 1992’deki 15’inci, 1997’deki 16’ncı ve 2002’deki 17. Türkiye Muhasebe Kongreleri, TÜRMOB tarafından düzenlenmiştir.
- Son olarak 2010 yılında 18. Türkiye Muhasebe Kongresini Ankara’da yine bu salonda büyük bir başarı ve geniş katılımı gerçekleştirmiştik.

Türkiye Muhasebe Kongrelerinde Dünya Kongreleri ile aynı konuları tartışma amacımız çerçevesinde, 19 uncu Türkiye Muhasebe Kongremizin ana temasını 10-13 Kasım 2014 tarihlerinde Roma’da gerçekleştirilecek 19 uncu Dünya Muhasebe Kongresinin temasına uyumlu olarak "**Geçmiş Deneyimler Işığında Geleceğin Tasarlanması: Meslekte Yeni Ufuk ve Açılımlar**" olarak belirlemiş bulunuyoruz.

II. 19. TÜRKİYE MUHASEBE KONGRESİ PROGRAMI

Kongremizin ana temasından da anlaşılacağı üzere, aslında bu seneki kongremizde muhasebenin dününden, bugününden ve yarınından bahsedeceğiz.

Bu seneki Kongremiz, 3 Ana oturum ve bir panelden oluşmaktadır.

- İlk olarak, mesleğimizin en çok gündeminde olan **“Bağımsız Denetim Uygulamaları ve Bağımsız Denetimin Gözetimi”** ile başlayacağız.
- Sonrasında diğer bir önemli alanımız olan **“Finansal Raporlama Standartları ve Uygulamaları”** ile devam edeceğiz.
- 3 üncü Ana Oturumumuzda ise yeni ve gözde olan **“Mesleki Uzmanlık Alanları ile Kurumsallaşmayı”** işleyeceğiz.

Bahsettiğim oturumlarımızda ele alınacak konular; en yetkin uzmanlar, uygulamacılar olan meslek mensuplarımız ve akademisyenler tarafından ayrıntılı olarak değerlendirilecek ve kapsamlı çözüm önerileri sunulacaktır.

Ayrıca, son olarak, tüm paydaşlarımızın katılımı ile gerçekleştirilecek Panelimizin konusu ise **“Deneyimler Işığında Türkiye’de Muhasebe Mesleğinin Geleceğinin Tasarlanması”** olacaktır.

III. DÜNYADA YAŞANAN GELİŞMELERİN MUHASEBE MESLEĞİNE ETKİSİ

Hepimiz çok yakından biliyoruz ve devamlı surette söylüyoruz ki günümüzde dünya hızlı bir değişim ve dönüşüm süreci içerisinde. İlginçtir ki, değişim ve dönüşüm yeni finansal ve politik krizleri ortaya çıkarmakta, yaşanan bu krizler ve çalkantılı olaylar neticesinde ise yeni süreçler, düzenlemeler ve kurumlar gündeme gelmektedir.

Doğal olarak, yaşanan bu gelişmelerin etkisiyle, özellikle mesleğimiz de hızlı bir gelişim, değişim ve dönüşüm sürecine girmiştir.

Son çeyrek asırda yaşanan finansal krizler, ilk olarak finansal raporlamanın ve denetimin yetersizliklerini gündeme getirmiş, sonrasında tekrarlayan çalkantılı olaylar ise bunların kalitesinin artırılmasını ve denetimin gözetiminin sıklaştırılması gerektiğini ortaya çıkarmıştır.

Değerli Katılımcılar,

Burada bulunmamızın temel amacı “Geçmişten Çıkardığımız Dersler Işığında Geleceğimizi Planlamak” olduğuna göre, önce mesleğimizle ilgili yakın geçmişte yaşanan olaylar çerçevesinde mesleğimizin bugününü ve yarınını çok yakından ilgilendiren bazı konulara değinmek istiyorum.

IV. DENETİM VE KAMU GÖZETİMİ KAVRAMLARI: KGK UYGULAMALARI VE TALEPLERİMİZ

Kongremizin oturum planına uygun olarak, ben de konuşmama hepinizin çok yakından takip ettiği denetim konusu ile başlamak istiyorum.

Aslında, denetim yıllardır mesleğimizin en önemli gündem maddesi olmuştur. Denetim ile ilgili olarak ilk bakışta, çeşitli düzenlemelerde ve akademik çalışmalarda çok uzun ve bir o kadar da karmaşık şekilde tanımlandığını söylememiz mümkündür.

Değerli arkadaşlar, uzun ve karmaşık tanımlamalara girmeden, denetimi en basit şekilde fakat amacından sapmadan şu şekilde tanımlayabiliriz. **“Denetim: Başkası tarafından hazırlanan bir bilginin doğruluğunun bir başkası tarafından incelenmesidir”**.

Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, denetimin bilgiyi hazırlayandan ziyade diğer bir kişi tarafından yapılması öngörülmektedir. Bu nedendir ki, gerçek sonuçların ortaya konabilmesi için bu kişilerin denetlediklerinden bağımsız olması gerekmektedir.

İşte bu noktada, geçmişte yaşanan bazı olumsuz tecrübeler neticesinde, bağımsız kişiler tarafından gerçekleştirilen denetimlere, diğer bir üçüncü tarafın güvence vermesi gündeme gelmiştir. Bu durum ilk kez ABD’de tartışılmaya başlanmıştır. Sonrasında AB başta olmak üzere tüm gelişmiş ülkelerde gündeme gelen denetime güvence verilmesi olgusu, günümüzde gelişmekte olan ülkelerde de uygulama alanı bulmuştur.

Değerli Meslektaşlarım,

Bu güvence verme sistemine kamu gözetimi adını verilmektedir. Bu işlevi yerine getiren kurumların adındaki kamu ibaresi yalnızca devleti ifade etmek için kullanılmamaktadır. Daha geniş bir kavram olarak, işletme ve denetimini gerçekleştirenler dışındaki tüm tarafları ifade etmek üzere kullanılmaktadır.

Dünyada yaşanan bu gelişmelere uygun olarak, Ülkemizde de TTK hükümleri çerçevesinde Kamu Gözetimi Kurumu ihdas edilmiştir. KGK, TÜRMOB tarafından dünya uygulamaları açısından gerekli bir yapı olarak görülmüş, kabul edilmiş ve desteklenmiştir.

Ancak, Ülkemizde kamu gözetimi sistemi kurulurken örnek alınan ülke uygulamalarından zaman içerisinde farklılaştığımızı çok rahatlıkla söyleyebilirim. KGK kurulduğu günden itibaren, TÜRMOB'un 25 yıllık bilgi ve deneyimlerinden istifade edilmesi, işbirliği içinde tecrübelerin paylaşılması arzulanmıştır.

Geçtiğimiz aylarda KGK ve TÜRMOB arasında sorunların çözümü amacıyla ortak bir çalışma komitesi oluşturulmuştur. Bu komite hem TÜRMOB binasında hem de KGK binasında bir araya gelerek toplantılar yapmaktadır.

Haziran ayı içerisinde KGK Başkanı Sayın Seyit Ahmet Baş TÜRMOB Başkanlar Kurulu Toplantısına tekrardan davet edilerek işbirliği içinde çalışma arzusu en güçlü şekilde kendisine bir kez daha ifade edilmiştir.

Taleplerimizin çok makul ve haklı olduğunu bir kez de sizlerin huzurunda dile getirmek istiyorum.

- 1- Eğitim konusundaki sıkıntılarımızın giderilmesi yönünde talebimiz var. TÜRMOB tarafından verilen eğitimlerin değerlendirilmesini istiyoruz.
- 2- Bağımsız denetçi olunması konusunda 15 yılı dolduran meslek mensupları açısından bir sıkıntı bulunmamaktadır. Ancak bu süreyi doldurmeyen genç meslektaşlarımız için yeni bir düzenleme yapılması gerekmektedir. 15 yılını doldurmamış meslektaşlarımızla ilgili iyileştirme istiyoruz.
- 3- Yetki alan meslek mensubunun mesleki ehliyetini kazandıktan sonra bağımsız denetim yetkisini kullanmak üzere lisanslanacağı dönemde ayrıca bir sınava girmesini gerekli görmüyoruz. Çünkü dünya uygulamalarına uygun şekilde yürütülen 3 yıllık stajımız ve yeterlilik sınavlarımız vardır. Bunları tamamlamış ve dünya standartlarında bu

eğitimi görmüş kişilerin mesleğin ikinci maddesinde olan bağımsız denetim yetkisini kullanırken ayrıca bir sınava tabi tutulması haksızlıktır.

V. YENİ TTK ÇERÇEVESİNDE BAĞIMSIZ DENETİMİN KAPSAMI

Hepinizin çok yakından bildiği üzere, Yeni TTK ile denetlenebilirlik ve güvenilirlik açısından şirketlerdeki murakıplık uygulamasından vazgeçilerek bağımsız denetime geçiş yapılmıştır.

İlk haliyle ülkemizdeki işletmelerin yaklaşık %99,2' sini oluşturan KOBİ'ler bağımsız denetime tabi iken, bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin Bakanlar Kurulunca belirlenmesi yönünde bir düzenleme değişikliği yapılmıştır.

Bakanlar Kurulu Kararı ile denetime tabi olan şirket sayısı sınırlı tutulmakla birlikte, bağımsız denetime geçiş yapılırken kaldırılan murakıplık neticesinde, şu anda sermaye şirketlerimizin çoğu için bağımsız bir dış denetim mekanizması bulunmamaktadır.

397 nci maddeye eklenen beşinci fıkra uyarınca BKK kapsamı dışında kalan anonim şirketlerde öngörülen denetime ilişkin hususlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca ıkarılacak yönetmelikle düzenlenecektir. Hlihazırda bu Yönetmelik yayımlanmamıştır.

Mart ayında yayımlanan BKK'da Değişiklik Yapan Karar ile bağımsız denetime tabiiyetteki hadler bir miktar aşağıya çekilmiş ve böylelikle bağımsız denetime tabi şirket sayısı biraz arttırılmıştır. Yaklaşık 2500 olan denetime tabi şirket sayısının Yeni düzenleme ile 3500 olduğu ve Bakanlar Kurulu Kararında izleyen yıllarda yapılacak değişikliklerle denetim kapsamının AB ile uyumlu hale geleceği belirtilmektedir. Bu gelişmeye olumlu yaklaşmakla beraber, genişlemeyi yeterli görmüyoruz. Hadler hala çok yüksek olduğundan, kademeli olarak yapılan geçişin hızlandırılması gerektiğini düşünüyoruz.

Yenilenen AB Muhasebe Direktifinde, bilanço tarihinde üç kriterden en az ikisinin sınırlarını aşan, yani belirteceğim sınırların üstünde kalanlar denetime tabidir.

	Bilanço Toplamı	Net Ciro	Çalışan Sayısı
Mikro İşletme	350.000 €	700.000 €	10
Küçük İşletme	4.000.000 €	8.000.000 €	50
Orta Ölçekli İşletme	20.000.000 €	40.000.000 €	250
Büyük Ölçekli İşletme	20.000.000 €	40.000.000 €	250

✓ **AB’de denetime tabi olma sınırları 4 milyon Euro (Aktif Toplamı), 8 Milyon Euro (Net Ciro) ve 50 çalışan sayısıdır. Bilindiği üzere ülkemizde ise sırasıyla kriterler aktif büyüklüğü 75 milyon TL, ciro 150 milyon TL ve çalışan sayısı 250’dir.**

VI. FİNANSAL RAPORLAMA İLE İLGİLİ GELİŞMELER

Geçmişte, sermaye oluşumu büyük ölçüde ulusal düzeyde gerçekleşmekte, diğer bir ifadeyle hem fon sağlayanlar hem de sermaye edinenler aynı ülke içinde yerleşik olduklarından, tüm tarafların muhasebe hesaplarının aynı temelde hazırlanması yeterli görülmekteydi.

Günümüzde ise iş dünyası çok farklılaşmıştır. Sınırlayıcı ticaret engellerinin kaldırılması, finansal piyasaların serbestleşmesi, teknolojik gelişmeler, yükselen ve gelişmekte olan ekonomilerin dışa açılması gibi birçok unsur hep birlikte çok farklı bir iş ortamına katkıda bulunmuştur.

Bugün, küresel rekabet bir kural haline gelmiş, sermaye piyasaları küresel olarak birbiriyle etkileşim içerisine girmiş ve yatırımcılar yatırım fırsatları arayışı içinde dünya piyasalarına ulaşmaktadır. İşte, sermaye oluşumunun bu şekilde küreselleşmesi, finansal raporlama uygulamalarında da uluslararası standartlara geçişin temelini oluşturmaktadır.

Bu gelişmeler neticesinde, işletmeler için genel bir küresel finansal raporlama dili olarak Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından UFRS tasarlanmış ve böylece işletmelerin finansal bilgilerinin uluslararası alanda anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir hale gelmesi sağlanmıştır. UFRS, artan uluslararası sermaye dolaşımının ve ticaretin bir sonucu olmakla birlikte, özellikle birden fazla ülkede iş yapan şirketler için önemlidir. Ayrıca, UFRS gün geçtikçe farklı yerel muhasebe uygulamalarının birçoğunun yerini almaktadır. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından 2000'li yılların başından itibaren dünyada tek bir finansal raporlama standardı seti oluşturma çalışmalarına başlanmıştır. Bu çalışmalarda, planlamaların gerisinde kalmakla birlikte, epey bir ilerleme kaydedilmiştir.

Bu çerçevede, 15 adet UFRS yayımlanmış, ayrıca daha evvelden yayımlanan bazı standartların revizyonuna gidilmiştir.

Finansal raporlama ile ilgili olarak halihazırda Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından birçok revizyon projesi yürütülmektedir.

- Standartların oluşturulmasında esas alınan Kavramsal Çerçeve bölümler halinde yenilenerek aşamalar halinde yayımlanmaktadır.
- Hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin olarak UFRS 15, Mayıs ayının sonunda yayımlanmış ve Amerikan Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri ile bu alanda yakınsama sağlanmıştır.
- Son dönemde tamamlanan en önemli proje ise finansal araçların muhasebeleştirilmesidir. Finansal krizin ardından projelerden önceliklisi haline gelen “UFRS 9 Finansal Araçlar”ın ilk olarak 2013 yılının sonunda yürürlüğe girmesi planlanırken, 2015 yılına çekilen yürürlük tarihi, geçtiğimiz ay içerisinde UFRS 9’un değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi kısımlarının da tamamlanmasıyla 2018 yılından itibaren bir bütün olarak yürürlüğe girecektir.
- Bir diğer önemli değişiklik ise “UMS 27 Bireysel Finansal Tablolar” ile ilgili olmuştur. Yapılan değişiklikle konsolide tablolarda uygulanan özkaynak yöntemi artık bireysel finansal tablolarda da uygulanabilecektir. Bizim de içerisinde yer aldığımız çoğu ülkede şirketlere getireceği yükten dolayı tartışılan bireysel finansal tabloların zorunlu tutulması uygulaması, artık şirketler tarafından daha kolaylıkla karar verilebilecek hale gelmiştir.
- Bunun yanı sıra; kiralama işlemleri, sigorta sözleşmeleri, madencilik ve UMS 1’de yer alan dipnot açıklamalarına ilişkin projelerin ise bu yıl içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Görüldüğü üzere, finansal raporlama alanında geçiş süreci verilmek suretiyle aşamalı olarak değişiklikler yapılmaktadır. Bunlar köklü değişiklikler olmasa da, yenilikler bizi beklemektedir diyebiliriz.

Bu gelişmelerin, meslek mensupları olarak bize yansması ne olacaktır dediğimizde, standartların uygulamasının yaygınlaşması ile mesleğimiz artık kaçınılmaz şekilde uluslararası geçerliliği olan bir meslek haline gelmektedir.

TMS Uygulama Kapsamı Kararında Değişiklik

TTK'da yapılan değişikliklerle öncelikle bağımsız denetime tabi olma sınırlı tutulmuş, bunun bir yansıması olarak KGK'nın 2012 yılının sonunda alınan TMS Uygulama Kapsamı Kararı çerçevesinde, TMS'yi uygulayacak şirketler esas olarak BKK'ya göre bağımsız denetime tabi olacak şirketler olarak belirlenmiştir. Ancak KGK internet sitesinde 22 Ağustos'da yapılan bir duyuru ile bu Kararın kamuoyunun ve Birliğimizin görüşüne sunulmadan değiştirileceğini öğrenmiş olduk. Karar 26 Ağustos tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

KGK'nın ilk kararına göre bağımsız denetime tabi şirketler 2013 yılında TFRS'ye geçiş yapmışken, yeni karar ile sadece SPK, BDDK ve Hazine Müsteşarlığı düzenlemelerine tabi şirketler TFRS uygulayacaklardır. Bunların dışında kalan şirketler ise TDHP çerçevesinde uygulama yapacaklardır.

Ayrıca, bağımsız denetime tabi olanlardan TFRS'yi uygulamayanların TDHP'ye göre hazırlanan finansal tabloları bağımsız denetime tabi olacaktır. **TTK'da yapılan değişiklikle bağımsız denetime tabi olan şirket sayısı sınırlandırılmışken, bu karar ile de TFRS uygulama kapsamı bağımsız denetim kapsamından daha sınırlı hale getirilmiş olup, ülkemiz denetim ve muhasebe uygulamaları açısından geriye gidiş söz konusu olmuştur.**

VII. MUHASEBE MESLEĞİNİN GELECEĞİ: YOĞUN VE SIKI DÜZENLEMELER, UZMANLAŞMA ve KURUMSALLAŞMA

Değerli Meslek Mensupları,

Kongremiz ana temasının üçüncü sacayağı olan “**Mesleki Uzmanlık Alanları ile Kurumsallaşma**” konusuna geçmek istiyorum.

Hep bahsettiğimiz mesleğimizle ilgili son dönemlerdeki yaşanan gelişmelerin ve dönüşümün mesleğimize etkilerinden ve bu çerçevede özellikle de mesleğin yeni uzmanlık alanları olmak üzere, meslek mensupları olarak bu süreçte bizleri nelerin beklediği ve neler yapmamız gerektiğinden bahsetmek istiyorum.

Meslek mensuplarımızın öncelikle yeni TTK ve uluslararası gelişmeler kapsamında başta muhasebe ve denetim alanlarındaki yeni düzenlemelere uyum sağlamaları gerekmektedir. Bunun için, geleceğe yönelik yol haritalarını çizmeleri ve **mesleki uzmanlaşmaları** büyük önem taşımaktadır.

Günümüzde muhasebe; kayıt tutma fonksiyonundan finansal raporlama ve denetim fonksiyonuna hızla geçiş yapmaktadır. Söz konusu gelişmeler, bağımsız denetim kavramının önemini artırmakta ve meslek mensuplarının bu alana yönelmelerine neden olmaktadır.

Bu gelişmeler hiç şüphesiz meslek mensupları için önemli bir fırsattır. Ancak bu fırsatlardan yararlanabilmenin bir koşulu vardır: Meslek mensupları bağımsız denetim alanında yeterli bir donanımına sahip olmalıdırlar. Bu donanım ancak eğitimle sağlanabilir.

Yukarıda ifade ettiğim yeni düzenlemeler sonrası bağımsız denetimin artan önemi ve bağımsız denetim, muhasebe mesleğinin açılım alanlarından belki en fazla gündemde olanı ve bilinenidir. Muhasebe mesleğinin yeni açılım alanları bağımsız denetim ile sınırlı değildir. Özellikle uluslararası standartların uygulamaya başlanması ile “**varlık**” ve “**şirket**” **değerleme** kavramlarının ön plana çıktığını görmekteyiz.

Değerleme yapma ihtiyacı, başta “**Gayrimenkul Değerlemesi**”, “**Patent Değerlemesi**”, “**Marka Değerlemesi**” ve “**Şerefiye Değerlemesi**” kavram ve uygulamalarını özel bir uzmanlık haline getirmektedir. Benzer şekilde şirketlerin birleşme, devralma ve bölünme gibi yeniden yapılanmalarına yönelik

uygulamalar “**Şirket Değerlemesi**” kavram ve uygulamalarını yeni bir alan olarak ortaya çıkarmaktadır.

Şüphesiz yeni alanlar bunlarla sınırlı değildir. Globalleşme öyle bir olgudur ki, dünya küçük bir köy haline gelmiştir. Bundan 15-20 sene önce hayal edemeyeceğimiz ticari ve ekonomik olaylara tanık oluyoruz. Özetle, muhasebe mesleğinin türev alt uzmanlık alanlarını aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür:

-
- Bağımsız Denetim ve Denetçilik
 - Her türlü Değerleme ve Değerleme Uzmanlığı
 - Her türlü Derecelendirme ve Derecelendirme Uzmanlığı
 - İç Denetim ve İç Denetim Uzmanlığı
 - Bağımsız Adli Muhasebe Uzmanlığı
 - Stratejik Yönetim ve Stratejik Yönetim Uzmanlığı
 - Sorumluluk Muhasebesi ve Uzmanlığı
 - Sosyal Sorumluluk Muhasebesi ve Uzmanlığı
 - Çevre Muhasebesi ve Uzmanlığı
 - Karbon Muhasebesi ve Uzmanlığı
 - Entegre Raporlama ve Uzmanlığı
 - Muhasebe Standartları ve Uzmanlığı
 - Denetim Standartları ve Uzmanlığı
 - Finans Matematiği ve Uzmanlığı (Aktüer)

Yukarıda sayılan ve bunlara her geçen gün yenileri eklenebilecek uzmanlık alanları; muhasebe mesleğinin yeni yol haritasını, açılımlarını ve ufku bize göstermektedir.

Değerli Meslek Mensupları,

Uzmanlaşma; muhasebecilerin yoğunlaşmak istedikleri alanı seçmelerinden ve bunu da iyi bir şekilde yapmaya girişmelerinden dolayı geleceğin başarılı muhasebecileri için önemli bir silah olacaktır. Bazılarımız; vergi ve mevzuata uyum gibi geleneksel alanlarda hizmetler veren önemli firmalar kurarken, bazılarımız ise az önce detaylı olarak açıkladığım başta bağımsız denetim olmak üzere katma değeri yüksek yeni uzmanlık alanlarına yöneleceklerdir.

Kurumsallaşma

Görüldüğü üzere, meslek mensuplarımız gittikçe karmaşık hale gelen, sürekli değişen ve gelişen bir ortamda şartlara uygun olarak varlığını sürdürebilmek zorundadırlar. Bu nedenle, işlerini daha profesyonel bir temele oturtmak ve pazarın dinamiğine uyum sağlamak için daha fazla çaba harcamaları gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, dünya ekonomisindeki ve teknolojideki hızlı gelişim ve değişim ile küreselleşmenin bir yansıması olarak bizlerden talep edilen hizmetlerin çeşitliliği artmış ve belli konularda uzmanlaşmamız kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu nedenlerden hareketle, sürdürülebilir ortaklıklar kurabilmek ve yönetebilmek için muhasebe, denetim ve danışmanlık hizmetleri veren meslek mensuplarımızın daha profesyonel olarak hizmet sunmaları için kurumsal yapılar altında bir araya gelmeleri gerekmektedir. Halen şirket olarak hizmet verenlerin ise kurumsallaşmaları gerekmektedir.

VIII. Uluslararası Alanda TÜRMOB

Değerli Meslek Mensupları,

Son dönemde Birlik olarak uluslararası alanda neler yapıyoruz kısaca bahsetmek istiyorum.

IFAC ile ilişkiler

TÜRMOB kuruluşundan itibaren alanında her türlü uluslararası gelişmeyi takip etmeyi ve uygulamalarına referans almayı benimsemiştir.

TÜRMOB olarak muhasebe ve denetim alanında tüm gelişmeleri sadece yakından takip etmekle yetinilmemekte artık önerilerimiz doğrultusunda mesleğimizin geleceği açısından önemli olan konular uluslararası alanda da tartışılmaktadır.

Yani TÜRMOB Uluslararası arenada artık sadece gelişmeleri takip eden ve uygulayan değil, gelişmelere yön veren, aktif, lider bir yapıya bürünmüştür.

Bu çerçevede, IFAC bünyesinde Kamu Gözetim Kuruluşları ile Muhasebe Meslek Kuruluşları Arasındaki İlişkiler, Görevler ve Sorumluluklar ile Haksız Rekabete ilişkin mesleki sorunlar şu anda TÜRMÖB projeleri olarak uluslararası alanda tartışılmaktadır.

Ayrıca yakın gelecekte, Global UFRS ve UDS Sertifikasyonları ile Meslek Mensuplarına Yönelik Kapasite uygulamaları ve Mesleki Uzmanlaşma alanlarındaki önerilerimiz doğrultusunda TÜRMÖB projelerimiz IFAC gündemine alınacaktır.

FEE ile ilişkiler

Avrupa Birliğine giriş sürecinde TÜRMÖB FEE ile işbirliği içerisindedir. TÜRMÖB yürüttüğü yoğun çalışmalar sonucunda, 18 Aralık 2013 tarihinde Brüksel'de gerçekleşen FEE Üyeler Kurulu Toplantısı'nda e federasyonun tam üyesi olmuştur.

Üyelikle birlikte TÜRMÖB, daha önceden olduğu üzere IFAC gibi FEE'ye de katkı vermeye devam edecektir.

TÜRMÖB, FEE ile ilişki içerisinde Avrupa Birliği'ne geçiş sürecinde Avrupa Birliği bünyesinde gerçekleştirilen muhasebe ve denetim ile ilgili çalışmalardan haberdar olmakta ve bu çalışmalara aktif katılım sağlamaktadır.

2006 yılından bu yana FEE Denetim Çalışma Grubunda ve FEE KOBİ/Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Firmaları Çalışma Grubunda görev yapılmaktadır. Son olarak Kara Para ile Mücadele ve Muhasebe Çalışma Gruplarına da katılım sağlanmaya başlanılmıştır.

Son dönemde FEE'nin gündeminde finansal raporlamadaki yenilikler özellikle de yeni yayımlanan UFRS'ler ve AB Muhasebe direktifinin ülke düzenlemelerine etkisi ve geçiş uygulamaları ile AB denetim reformu çerçevesinde yayımlanan denetim direktifi ve düzenlemeleri doğrultusunda denetimin kalitesinin artırılması ön plana çıkmıştır.

Bu alanda yapılan toplantılara ve çalışmalara katkılarımızı ve görüşlerimizi sürekli ve düzenli olarak iletilmektedir.

IX. DENETİM İLE İLGİLİ AB DİREKTİFİNDEKİ SON DEĞİŞİKLİK VE YAŞANAN SON GELİŞMELER

Değerli Meslektaşlarım,

Son olarak AB tarafından yenilenen 8 inci Denetim Direktifi ve KAYİK'lerin denetimine ilişkin düzenlemeden bahsetmek istiyorum. Öncelikle bu düzenlemeler AB tarafından denetim reformu olarak tanımlanmaktadır.

Değerli Meslektaşlarım,

Gerek ABD, gerekse AB'nin yeni düzenlemeleri uyarınca kamu gözetim otoritelerinin sayacağım şu hususlarda nihai sorumluluğa sahip olması öngörülmektedir:

- Bağımsız denetim kuruluşlarının ve denetçilerin yetkilendirilmesi,
- Üye ülkenin başka otoriteleri tarafından yayımlanma yetkisi bulunmaması durumunda, standartların (mesleki etik kurallar, kalite kontrol standardı, denetim standartları) oluşturulması,
- Denetçilerin sürekli eğitimi,
- Kalite güvence, gözetim (denetim veya inceleme) ve idari yaptırım sistemleri.

Bu itibarla, Haziran 2014'de, FEE tarafından yeni Denetim Direktifi ve Yeni KAYİK'lerin Denetimi Düzenlemesi kapsamında "**Denetimde Kamu Gözetimi: Güvenirliğin Arttırılması ve İşbirliğinin Desteklenmesi**" başlığıyla bir bilgilendirme notu yayımlanmıştır. Bu bilgilendirme notunda, KAYİK denetimleri ile ilgili bazı sınırlamalar olmakla birlikte, gözetim otoritelerinin nihai sorumluluğa sahip olduğu hususlarda, meslek örgütlerine bazı yetkileri devredebileceğine yönelik hükümler bulunduğu altı çizilmektedir.

Gözetim Otoritelerinin Nihai Sorumluluğa Sahip Olduğu Yetkilerinin Meslek Örgütlerine Devredilme Durumu

Gözetim Konusu Yetkilerin Devredilebilme Durumu	KAYİK Olmayanlar İçin	KAYIKLER İçin
Bağımsız denetim kuruluşlarının ve bağımsız denetçilerin yetkilendirilmesi	Devredilebilir	Devredilebilir
İlgili standartların oluşturulması	Devredilebilir	Devredilebilir
Sürekli eğitim	Devredilebilir	Devredilebilir
Kalite güvence sistemi	Devredilebilir	Devredilemez
Gözetim (denetim veya inceleme) ve idari yaptırım sistemleri	Devredilebilir	İdari yaptırımlar ve önlemlerle ilgili olarak, meslekten bağımsız olmak koşuluyla, başka bir kuruluşa devredebilme opsiyonu bulunmaktadır.

Direktif ve Düzenlemede tanınan seçenekler çerçevesinde bu yetkilendirmelerin kullanılmasının fayda maliyet etkinliğini arttırması ve görevlerini yerine getirirken gözetim otoritelerinin güncel deneyimlerden ve uzmanlaşmalardan üst düzeyde yararlanmasını sağlayacağından, **FEE Üye Ülkelere tanınan bu opsiyonların kullanılmasını desteklemektedir.**

Kısaca; AB Direktifleri kapsamında FEE; KAYİK'lerin kalite güvence sistemleri hariç diğer bütün fonksiyonların Meslek Örgütlerine devredilmesini ve bu fonksiyonların işbirliği içinde yürütülmesini etkin bir gözetim sisteminin tasarlanması için üye ülkelere önermektedir. Bizimde günümüze kadar dile getirdiğimiz talep ve istekler sadece bundan ibarettir.

X. TÜRMOB - SON PROJE VE ÇALIŞMALAR

Değerli Meslektaşlarım,

Son dönemde TÜRMOB olarak gündemimizde olan projelerimizden de kısa kısa bahsetmek istiyorum.

1. TEK TEBLİĞ DÜZENLEMESİ

- Hepinizin yakından bildiği üzere, 3568 sayılı Meslek Yasamızın uygulamaları kapsamında çeşitli konularda bugüne kadar 44 adet Tebliğ yayımlanmıştır.
- Bu Tebliğlerin bir bütün olarak ortaya konularak tek tebliğ olarak birleştirilmesini talep etmiştik. Böylece, Meslek Yasamızın uygulamaları konusunda tereddüt hasıl olan ve Maliye Bakanlığına intikal eden olaylarla ilgili uygulama birliğinin sağlanması amacıyla “**3568 Sayılı Meslek Kanunu Uygulama Genel Tebliği Taslağı**” yayımlanmıştır.
- Bu konu ile ilgili olarak yayımlanan Taslak hakkında, Şubatın ilk haftası Maliye Bakanlığı Bürokratları ile SMMM ve YMM odalarından oluşturduğumuz çalışma gurubu ile Afyon da bir araya geldik. Görüşlerimizi kendilerine sunduk. Büyük ölçüde mutabık kalındı. Bir iki husus konusunda bizden talepleri oldu. Onları da hazırlayıp kendilerine TÜRMOB olarak teslim ettik. Üzerinde durduğumuz konu bakanlığın uygulama için geçiş süreci tanınmasıdır.

2. MALİ İDARELER (VERGİ DAİRELERİ) UYGULAMA BİRLİKTELİĞİ

Değerli Meslektaşlarım,

- TÜRMOB olarak Türkiye genelinde vergi dairelerinde meslek mensuplarımızın karşılaştıkları farklı uygulamaları ve çözüm önerilerimizi içeren “**Vergi Daireleri Uygulama Birlikteliği Rehberi**” taslağının Gelir İdaresi Başkanlığı ile birlikte nihai şeklinin verilmesini ve her iki Kurum tarafından ortak olarak bastırılmasını talep etmekteyiz.

➤

3. TÜRKİYE GENELİNDE FARKINDALIK EĞİTİMLERİ:

A. Muhasebe Ücreti ve Tahsili İle İlgili Sorunlar: Haksız Rekabet Yazılımı

- Haksız rekabeti körükleyen en önemli nedenlerin başında hiç şüphesiz tahsilât sorunu gelmektedir. Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde bu sorunu meslek olarak çok daha fazla hissediyoruz.

- Haksız rekabeti önlemenin en önemli aracının dünya uygulamalarına da baktığımızda da meslek mensuplarına ve denetim firmalarına yönelik iş alımında bir kapasite uygulaması olduğunu görüyoruz.
- Diğer bir ifadeyle, alınan işlerle ilgili kapasite denetimi yapılması gerekliliğidir. Meslek mensuplarının ve denetim firmalarının bir dönem boyunca alabilecekleri işler kapasitelerine göre belirlenir ve bunun üzerinde iş almaları engellenir. Bu yapı sektörde tekelleşmelerin önünü kapatırken, küçük ve orta büyüklükteki mesleki firmalara iş imkânı yaratır.
- Ayrıca, haksız rekabeti önlemede zamana endeksli ücret tarifesini de çok önemsiyoruz.
- Haksız rekabet uygulamaları ile ilgili 2 önemli Mecburi Meslek Kararımız yayımlanmıştır. Bunlar;
 1. Muhasebe, Denetim ve Danışmanlık İşletmeleri İçin İşyeri, Hizmet ve Kalite Güvence İlke ve Esasları Hakkında Mecburi Meslek Kararı
 2. Haksız Rekabetle Mücadele Yazılımının Meslek Mensuplarınca Kullanılması Hakkında Mecburi Meslek Kararı
- Bu Mecburi Meslek Kararlarına göre meslek mensuplarımız ilgili düzenlemeler kapsamında haksız rekabet ve reklam yasağı düzenlemelerine uymakla yükümlüdürler. Söz konusu Mecburi Meslek Kararları hem haksız rekabetle mücadelede hem de mesleğin kalitesinin yükseltilmesinde 2 yeni düzenleme olacaktır. Bu kararların ilk yansıması olarak “HİZMET VE KALİTE GÜVENCE İLKE VE ESASLARI” ve “HAKSIZ REKABETLE MÜCADELE YAZILIMI” uygulamaya geçirilmesi olacaktır.
- Diğer bir yansıma olarak, bankacılık alanında denetim yapma yetkisi olan denetim kuruluşlarından BDDK Yönetmeliği uyarınca listede kalmak için Birliğimizden talepte bulunanların kalite kontrol sistemlerine güvence verilmesini teminen kalite güvence incelemelerini gerçekleştirmekteyiz.

B. Etik, Etik Eğitimi ve Etik Sözleşme

- TÜRMOB etik ilke ve uygulamalar açısından da uluslar arası uygulamaları yakından takip etmekte ve üyesi olduğu Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu’nun Etik Kurallarını ülkemiz mevzuatına kazandırmıştır. IFAC bünyesindeki Etik Komitesi tarafından 2014 yılında yapılan değişiklikler ile ilgili olarak da son aşamaya gelmiş bulunuyoruz.
- TÜRMOB olarak meslek etiği alanında yaptığımız son düzenleme ise geçtiğimiz Mart ayında yayımlanan “Muhasebe Meslek Mensuplarının Etik Eğitimi ve Etik Sözleşme Yapılması Hakkında Tebliğ”dir.

- Tebliğin temel amacı; meslek mensubunun tabi olacağı etik eğitiminin usul ve esaslarını belirlemektir. Meslek mensuplarından, bu etik eğitimini tamamlayanlara “**Etik Eğitimi Tamamlama Belgesi**” verilecektir. Tamamlama belgesini almış meslek mensupları ile bağlı oldukları Oda arasında “**Muhasebe Meslek Etiği Sözleşmesi**” imzalanacaktır.
- TÜRMOB Etik Eğitimleri projesi olarak adlandırdığımız etik eğitimleri başlamıştır. Ayrıca, TÜRMOB Etik Eğitimleri projesi çerçevesinde kullanılacak olan “**Etik Portalı**” meslek mensuplarının kullanımına açılmıştır.
- Portal üç bölüm olarak tasarlanmıştır. İlk bölümde meslek mensupları mevzuat sekmesinden etik ile ilgili tüm düzenlemelere ve etik kurallara ilişkin yayınlara ulaşabilmektedir. İkinci bölüm etik teoriler olarak tasarlanmış olup, bu sekmeden meslek mensupları etik ile uygulamaların anlatıldığı görüntülü kayıtlara, “Etik: Muhasebe Mesleği Yönünden Değerlendirilmesi” adlı dijital olarak yayımlanan kitaba ve etik ile ilgili tüm eğitim dokümanlarına ulaşabilmektedir.
- Üçüncü bölüm ise etik ile ilgili gerçekleştirilen kongrelere ayrılmış ve bu bölümde her yıl gerçekleştirilen Etik Kongrelerinde ve TOBB ile ortaklaşa gerçekleştirilen I. Uluslararası İş Etiği Kongresinde akademisyenler tarafından yapılan sunumların görüntüleri yer almaktadır.
- Etik Portalına kayıt olan bir meslek mensubu bu bölümler aracılığıyla etik eğitiminin ilk aşaması olan eğitim değerlendirmesi kısmına katılmadan tüm gerekli bilgilere ulaşma imkânı sağlayacaktır. Meslek mensuplarına “Etik Portalında” yer alan eğitim değerlendirmesi online olarak uygulanacak olup, başarılı olanlar kayıtlı oldukları odalarda TÜRMOB tarafından yetiştirilen eğiticiler tarafından yüz yüze uygulama eğitimlerine tabi tutulacaktır.
- Sonrasında ise etik farkındalık yaratmak ve etik eğitimi için isteklilik oluşturmak için öngörülen etik sözleşmesi imzalanabilecektir.

4. ZAMANA DAYALI ÜCRET TARİFESİ

5. KGK SÜRECİ VE EĞİTİMLER

6. KAPASİTE İLE ÇALIŞMA STANDARTLARI

7. YÖNETMELİKLERİMİZ

XI. SONUÇ

İşlerimizle İlgili Yakın Gelecekte Biz Meslek Mensuplarını Bekleyenleri Genel Olarak Özetleyecek Olursak;

Önümüzdeki dönemde, küçük muhasebe büroları, hem düzenlemelerin önemli ölçüde yoğunlaştığı ve gözetimin sıkılaştığı hem de müşterilerin daha kaliteli ve çeşitli hizmetler almak için sürekli artan talepleriyle dolu olan bir pazar içerisinde mücadele edeceklerdir.

Sayın Konuklar, Oda Başkanlarım, Değerli Meslek Mensupları

Şunu belirtmek istiyorum, “Meslek Mensupları Olarak Bizler Açısından Geçmişte Olduğu Gibi Değişim ve Dönüşüm Kaçınılmaz Olup, Bizlerinde Bu Süreçlere Her Zamanki Gibi Ayak Uydurmamız Gerekmektedir”.

Bu döngü içerisinde Birlik olarak bize düşen sorumluluklar,

- 1-** Varlık nedenimiz olan mesleğin geliştirilmesi ve üye haklarının korunması,
- 2-** Alanımızla ilgili gelişmeleri takip etmekle birlikte çalışmalara katkı vermek ve hatta önerilerimiz doğrultusunda bazı konuların uluslararası alanda gündeme gelmesini sağlamak,
- 3-** Mesleğin gelişimi açısından mesleğe girişten itibaren staj, yeterlilik ve ardından sürekli eğitim gibi süreçleri bugün olduğu gibi gelecekte de uluslararası uygulama ve düzenlemelere uygun şekilde sürdürmeye devam etmektir.

4-

Sözlerime son verirken şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygılarımı sunuyorum.